

Sygn. akt XXIII Ga 2216/17

POSTANOWIENIE

Dnia 18 stycznia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Andrzej Kubica

Sędziowie: SO Anna Gałas (spr.)

SO Bernard Litwiniec

po rozpoznaniu w dniu 18 stycznia 2018 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z urzędu

z udziałem: (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

o złożenie dokumentu do akt

na skutek apelacji uczestnika

od postanowienia Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie

z dnia 10 listopada 2017 r. sygn. akt Wa. XII Ns-Rej.KRS (...)

postanawia:

oddalić apelację.

SSO Bernard Litwiniec SSO Andrzej Kubica SSO Anna Gałas

Sygn. akt: XXIII Ga 2216/17

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 10 listopada 2017 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (dalej: ustawa o KRS) złożył do akt rejestrowych prowadzonych dla (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. (dalej też: uczestnik, spółka) postanowienie Prokuratury (...) we W. z dnia 25 maja 2017 r. o zabezpieczeniu majątkowym poprzez zajęcie 18 udziałów należących do M. M. w (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. (sygn. akt (...)).

Sąd Rejonowy wskazał, że Prokuratura (...) we W. nadesłała postanowienie wydane 25 maja 2017 r. w przedmiocie zabezpieczenia majątkowego polegającego na zajęciu 18 udziałów należących do M. M. w kapitale uczestnika, które to postanowienie zostało wydane na podstawie art. 291§ 1 k.p.k., art. 292 k.p.k. i art.293 § 1 i 2 k.p.k.

Sąd Rejonowy powołał treść art. 9 ust. 2 ustawy o KRS, który nakazuje zgłoszenie określonych danych sądowi rejestrowemu a jeśli dokumenty zawierające te dane nie podlegają wpisowi, to składa się je do akt rejestrowych. Zdaniem sądu rejestrowego istnieją podstawy do przyjęcia do akt postanowienia Prokuratury o dokonanym zabezpieczeniu majątkowym. Skoro art. 292 k.p.k. odwołuje się w zakresie dokonywania zabezpieczenia do przepisów

k.p.c. to uzasadnia to zastosowanie także art. 911³ k.p.c. W ocenie Sądu Rejonowego celem złożenia zajęcia udziałów w obu wypadkach jest m. in. ochrona interesów osób trzecich a realizację tej ochrony umożliwia ważna rola informacyjna jaką pełnią w obrocie gospodarczym akta rejestrowe prowadzone przez Krajowy Rejestr Sądowy.

Apelację od tego postanowienia wywiódł uczestnik - (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił:

1. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 9 ust. 2 ustawy o KRS poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i złożenie do akt rejestrowych spółki dokumentu w postaci postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym wydanego w postępowaniu karnym przygotowawczym bez podstawy prawnej umocowującej sąd do dokonania takiej czynności;
2. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 911³ k.p.c. poprzez jego niezasadne zastosowanie w niniejszej sprawie w sytuacji, gdy wniosek o złożenie do akt rejestrowych postanowienia w przedmiocie zajęcia udziałów pochodził od Prokuratury (...) we W., która nie była legitymowana do wszczęcia postępowania w niniejszej sprawie, co skutkowało niezasadnym uwzględnieniem wniosku;
3. naruszenie przepisów postępowania, a to art. 23 ust. 1 i 2 ustawy o KRS w zw. z art. 911³ k.p.c., polegające na braku zbadania przez sąd, czy doszło do skutecznego zajęcia udziałów w spółce, należących do M. M., mimo że to fakt zajęcia udziałów, a nie wydania postanowienia o zajęciu, podlega zgłoszeniu do sądu rejestrowego, co skutkowało niezasadnym uwzględnieniem wniosku;
4. naruszenie przepisów postępowania, a to art. 23 ust. 1 i 2 ustawy o KRS, polegające na wydaniu orzeczenia o złożeniu do akt rejestrowych postanowienia Prokuratury (...) we W. z dnia 25 maja 2017 r. o zabezpieczeniu majątkowym, wydanego w sprawie o sygn. (...), mimo że do akt rejestrowych nie złożono wskazanego postanowienia w oryginale, a jedynie jego kopię, co skutkowało niezasadnym uwzględnieniem wniosku.

Mając na uwadze powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia w całości i oddalenie wniosku.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja podlegała oddaleniu, jako niezasadna. Ustalenia i ocena prawna dokonane przez Sąd Rejonowy były prawidłowe i sąd drugiej instancji w całości je podziela.

Zarzuty apelacji skupiają się zasadniczo na błędnym zastosowaniu art. 9 ust. 2 ustawy o KRS w aspekcie zakresu kognicji sądu rejestrowego ze wskazaniem na treść art. 23 ust. 1 i 2 ustawy o KRS oraz art. 911³ k.p.c.

W ocenie sądu drugiej instancji, postanowienie Prokuratury (...) we W. z dnia 25 maja 2017 r. o zabezpieczeniu majątkowym poprzez zajęcie 18 udziałów należących do M. M. w (...) sp. z o.o. podlegało złożeniu do akt rejestrowych tej spółki. Zarzut naruszenia art. 9 ust. 2 ustawy o KRS jest niezasadny.

Według art. 9 ust. 2 ustawy o KRS jeżeli przepis szczególny nakazuje zgłoszenie określonych danych sądowi rejestrowemu lub wpisanie ich do Rejestru a dane te nie podlegają według przepisów ustawy wpisowi do określonego działu Rejestru, dokumenty zawierające te dane składa się do akt rejestrowych. Zastosowanie tego przepisu i wydanie orzeczenia o złożeniu dokumentu (dokumentów) do akt rejestrowych ma miejsce, gdy po pierwsze istnieje przepis szczególny, który nakazuje zgłoszenie określonych danych sądowi rejestrowemu (chodzi też o dokumenty zawierające dane) i po drugie, wedle przepisów regulujących KRS, dane te nie podlegają wpisowi do Rejestru. Kierując się tymi kryteriami zastosowania przepisu art. 9 ust. 2 ustawy o KRS trzeba podkreślić, że postanowienie Prokuratury (...) we W. z dnia 25 maja 2017 r. o zabezpieczeniu majątkowym, jest dokumentem zawierającym dane podlegające zgłoszeniu sądowi rejestrowemu.

Wskazane wyżej postanowienie o zabezpieczeniu majątkowym zostało wydane na podstawie art. 291 § 1 k.p.k., art. 292 k.p.k. i art. 293 § 1 i 2 k.p.k. Zgodnie z art. 292 § 1 k.p.k. zabezpieczenie następuje w sposób wskazany w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego. Wedle § 2 tego przepisu, zabezpieczenie grożącego przepadku następuje m. in. przez zajęcie wierzytelności i innych praw majątkowych. Przepisy Kodeksu postępowania karnego w zakresie realizacji egzekucji zajętego prawa odsyłają więc do procedury cywilnej – Kodeksu postępowania cywilnego.

Zabezpieczenie poprzez zajęcie udziałów w spółce prawa handlowego jest zajęciem „innych praw majątkowych”, a egzekucja z tych praw podlega regulacji art. 909 i n. k.p.c. z odpowiednim zastosowaniem też przepisów o egzekucji z wierzytelności. Zgodnie z art. 911³ k.p.c. zajmując udział wspólnika w spółce handlowej albo prawa wspólnika z tytułu udziału w takiej spółce, którymi wspólnikowi wolno rozporządzać, jak również prawa majątkowe akcjonariusza, komornik powiadomi o zajęciu spółkę oraz zgłosi ten fakt sądowi rejestrowemu. Zgodnie z literalnym brzmieniem tego przepisu, to komornik zgłasza sądowi rejestrowemu fakt zajęcia udziału wspólnika w spółce handlowej. Jednakże w sytuacji, gdy organem orzekającym o zajęciu udziałów jest prokurator, a egzekucja realizowana jest zgodnie z k.p.c., to orzeczenie prokuratora jest dokumentem zawierającym informacje o zajęciu udziałów w spółce prawa handlowego. Co więcej w ocenie Sądu Okręgowego prokurator ma obowiązek zgłoszenia sądowi rejestrowemu zajęcia udziałów dokonanych w trybie zabezpieczenia w prowadzonym postępowaniu przygotowawczym. Zastosowanie per analogiam art. 911³ k.p.c. jest oczywiste, ponieważ jeżeli komornik jest zobligowany zgłosić sądowi rejestrowemu zajęcie udziałów, to nie ma podstaw do zwolnienia z takiego obowiązku innych organów władnych do wydania orzeczenia o zajęciu udziałów. Sąd Rejonowy prawidłowo zatem zastosował ww. przepisy.

Chybiony jest zarzut naruszenia art. 911³ k.p.c., który apelujący powiązał z brakiem legitymacji Prokuratury (...) we W. do wszczęcia postępowania w tej sprawie. Otóż, po pierwsze postępowanie w sprawie toczy się z urzędu i też z urzędu zostało wszczęte, więc co do zasady apelacja nie odnosi się do elementarnych okoliczności sprawy. Po drugie, prokurator nie składał „wniosku” ani też Sąd Rejonowy wniosku prokuratora nie uwzględniał. Prokurator natomiast przesłał do sądu rejestrowego opisany wyżej dokument, co wprost wynika z uzasadnienia zaskarżonego postanowienia. Po trzecie wreszcie art. 911³ k.p.c. stanowi o obowiązkach organu egzekucyjnego, gdy ten realizuje jeden ze sposobów egzekucji (zajęcie praw majątkowych). W sprawie zaś komornik wykonuje orzeczenie zabezpieczające poprzez zajęcie, którym jest związany i nie jest władny do zmiany postanowienia prokuratora o zajęciu prawa majątkowego.

Nie ma żadnych podstaw do uwzględnienia zarzutów naruszenia art. 23 ust. 1 i 2 ustawy o KRS. W orzecznictwie obecnie nie ma wątpliwości, że w sprawie o złożenie do akt rejestrowych zajęcia udziałów, sąd rejestrowy, stosując w drodze analogii (do spraw rejestrowych) art. 23 ust. 1 ustawy o KRS, winien badać, czy zgłoszenie to jest zgodne pod względem formy i treści z przepisami prawa. Poza tym, powinien, przez analogię do art. 23 ust. 2 zdanie drugie ustawy o KRS, jeżeli ma uzasadnione w tym względzie wątpliwości, badać, czy dane zawarte w zgłoszeniu komornika o zajęciu udziału są zgodne z rzeczywistym stanem.

Jak wyraził się Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 8 marca 2007 r. III CZP 7/07 ze względu na, z jednej strony, cel wpisów do rejestru, a z drugiej, cel złożenia zgłoszenia komornika o zajęciu udziału do akt rejestrowych, badanie to powinno objąć w szczególności zgodność danych zawartych w zgłoszeniu z treścią wpisów w rejestrze. Ich niezgodność z rzeczywistym stanem, w tym w szczególności z treścią wpisów w rejestrze, uzasadnia odmowę złożenia zgłoszenia komornika o zajęciu udziału do akt rejestrowych. Sąd Najwyższy dobitnie podkreślił, że badanie - ze wspomnianym skutkiem - zgodności danych zawartych w zgłoszeniu komornika o zajęciu udziału z rzeczywistym stanem, w tym w szczególności z treścią wpisów w rejestrze, jest uzasadnione tylko wtedy, gdy sąd rejestrowy ma w tym względzie uzasadnione wątpliwości. Jako przykład, z resztą w praktyce rejestrowej dość powszechny, podano zgłoszenie zajęcia udziałów osoby, która już nie była wspólnikiem. Sąd Okręgowy podziela opisane stanowisko Sądu Najwyższego, co do kognicji sądu rejestrowego w takiej sprawie.

Przekładając powyższe na okoliczności sprawy, to nie ma wątpliwości, że Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej oceny, ponieważ dane zawarte w postanowieniu o zajęciu udziałów z pewnością są zgodne z danymi w KRS. Otóż, jak wynika

z ostatniej złożonej listy wspólników (k. 162), to M. M. ma 18 udziałów o wartości nominalnej po 31.500,00 zł o łącznej wartości 567.000,00 zł. Takie same dane są też wpisane do KRS. Tożsamość wspólnika i osoby wobec, której orzeczono zabezpieczenie poprzez zajęcie udziałów nie budzi wątpliwości i to także uzasadnia trafność zaskarżonego postanowienia.

Wobec powyższego nietrafne są zarzuty naruszenia art. 23 ust. 1 i 2 ustawy o KRS, co miałyby przejawiać się w braku badania czy faktycznie doszło do skutecznego zajęcia udziałów. Komornik wykonuje orzeczenie zabezpieczające poprzez zajęcie, którym jest związany.

Odnosząc się do ostatniej kwestii podniesionej w apelacji, to w ocenie Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy oparł swoje orzeczenie na dokumentach, których forma była wystarczająca. Sprawa nie dotyczyła wpisu do KRS, gdzie wymagane są dokumenty w oryginałach lub urzędowo poświadczonych odpisach lub wyciągach. To sprawia, że kolejny zarzut naruszenia art. 23 ust. 1 i 2 ustawy o KRS jest niezasadny.

Reasumując prawidłowe było orzeczenie o złożeniu dokumentu do akt rejestrowych, w szczególności mając na względzie także zasadniczą rolę informacyjną, jaką w obrocie gospodarczym pełnią właśnie akta rejestrowe.

Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy oddalił apelację na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

SSO Anna Gałas SSO Andrzej Kubica SSO Bernard Litwiniec